

In memoriam professor Leo Nurmand

12.06.1929–13.05.2016

Meie hulgast lahkus Leo Nurmand – tunnustatud farmakoloog ja kauaaegne Tartu Ülikooli õppejõud.

Leo Nurmand sündis Tallinnas arstide perekonnas 12. juunil 1929, lõpetas 1947. a Tallinna Poeglaste Gümnaasiumi, 1947–1953 õppis TRÜ arstiteaduskonnas, mille lõpetamise järel määrati ta tööle ülikooli farmakoloogia kateedri assistendiks, 1965–1971 oli ta samas vanemõpetaja, 1971–1976 dotsent, 1976–1994 professor.

L. Nurmand valdas professionaalselt kõiki farmakoloogia valdkondi, eriti tugev oli ta aga üldfarmakoloogia küsimustes. Sel teemal kaitses ta nii oma meditsiinikandidaadi (1964) kui ka meditsiinidoktori (1975) väitekirja. Tema tööd ravimiharjumise tekkemehhanismidest ainete kestval kasutamisel olid teadusmaailmas kõrgelt hinnatud.

L. Nurmand oli sündinud õpetajaks. Kogu oma tegevuse ajal kateedris oli ta õppeprotsessi korraldaja ja suurepärase metoodik. Tema heatahtlikkus nooremate kolleegide abistamisel erialasse süvenemisel ja nõustamisel tagas kollektiivis ühtsuse õppetöös. Tema loengud olid alati põhjalikud, täpse sõnaseadega ja üliõpilaste poolt armastatud, loengute konseptid olid üliõpilaste seas väga hinnatud. L. Nurmand koostas õppevahendeid, töötas välja õppeprogramme. Ta on viie farmakoloogiaõpiku ja -käsiraamatu autor.

L. Nurmand oli üheks eestvedajaks kliinilise farmakoloogia ja farmakoterapia kursuse juurutamisel töötavatele arstidele ja proviisoritele alates 1971/72. õppeaastast. Farmakoloogia kateeder oli esimesi baasteaduste kateedritest, kus hakati läbi viima täienduskursusi arstidele ja proviisoritele.

Ta osales initsiatiivikalt Eesti Farmakoloogia Seltsi asutamisel (1970) ning oli aastaid seltsi sekretär ja eetikakomitee liige. Prof Nurmand oli pikka aega arstiteaduskonna metoodikanõukogu esimees, tegeledes õppe-metoodilise töö ühtlustamisega teaduskonnas ja suunates õppevahendite kirjastamist.

L. Nurmand oli kaasaegsete hinnanguil 20. sajandi teise poole töökamaid arstiteaduskonna õppejõude. Mälestus temast elab veel kaua kolleegides ja tuhandetes arstides ning proviisorites, kes said temalt farmakoloogiaõpetust.

Kolleegid Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditsiini instituudi farmakoloogia osakonnast ja Eesti farmakoloogia seltsist

In memoriam Oivi Aakre

05.09.1941–30.05.2016

Lahkus legendaarne arst ja Eesti reumatoloogia edendaja Oivi Aakre. Dr Aakre sündis Viljandis, õppis Viljandi kesklinna koolis, seejärel viis tee ta edasi Tartu Riikliku Ülikooli arstiteaduskonda, mille lõpetas 1965. aastal. Kardioreumatoloogi eriala omandas O. Aakre 1972. aastal. 1980. aastal loodi Tallinnas Tõnismäe haiglas

reumatoloogia osakond, siis kustuti sinna tööle dr Aakre kui ainuke reumatoloog Põhja-Eestis. Eriarstide koolitamiseks algatas O. Aakre prof Leo Päi abiga väljaõppetsükli, kuhu kutsuti lektoriteks ka reumatolooge Moskvast ja Soomest. Tänu Dr Aakre isiklikule sarmile ja ettevõtlikkusele arenesid erialased suhted Soome reumatoloogidega, mis kestavad tänaseni. 1992. aastal toimus Eestis tervishoiusüsteemi reform, mille käigus likvideeriti Tõnismäe haigla ja vabariiklik reumakeskus, mille killud jaotati Tallinna Kesksaigla eri osakondade vahel. Algas pikk ja järjekindel töö, et taastada reumatoloogia osakond ja kabinetide võrgustik, ning 1997. aastal loodi Tallinnasse reumatoloogia osakond, mis praegu asub Ida-Tallinna Keskhaiglas.

O. Aakre algatusel loodi 1991. aastal reumahaigete ühendus Eesti Reumaliit, mille juhatuse töös ta järgmised 15 aastat osales. Dr Aakre rõhutas meeskonnatöö tähtsust, mida väljendab tema öeldu: „Maailmakogemus kinnitab, et haigusest teadlik patsient aitab end juba sellega, et teab, millised ravimid olukorda kergendavad. Haiged peavad ise olema liikumises, võitlema haigusega ja olema aktiivsed. Reumaliidu teeneks loen haigete mõttemalli muutmist. Üksinda vapper olla on raske, teistega koos tõuseb optimism ja rõõmsameelsus.“

O. Aakre kuulus Eesti Reumatoloogide Seltsi juhatusse selle loomisest peale, Eesti Arstide Liitu ja Eesti Reumaliitu. 2007. aastal autasustas Eesti Vabariik Oivi Aakret kui reumatoloogi ja tervishoiu edendajat Eesti Punase Risti III klassi teenetemärgiga.

Doktor Oivi Aakre oli ühtaegu range ja südamlük, väljapaistvate teadmiste ning nakatava entusiasmiga reumatoloog, kes praktiseeris üle 50 aasta ja õpetas noori kolleegide. Teda jäävad mälestama perekond, patsiendid ja kolleegid nii kodu- kui ka välismaal.

**Eesti Reumatoloogia Seltsi nimel
Piia Tuvik**